

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๒๒๗
วันพฤหัสบดี ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๙
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๕. นางกิริณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๖. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๗. นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่	กรรมการ
๘. นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๙. นายเอียรชัย ฌ นคร	กรรมการ
๑๐. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๑. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๒. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๓. พลตรี วีระ โรจนนาค	กรรมการ
๑๔. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๕. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๖. นายอัชพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๗. พลเอก อัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๘. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๙. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

นายนคร สิมเสนา

(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายนาถะ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสุภัทรา เชื้อรอด

๒. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง

๒. นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยียร

๓. นางรัชณี รุจิขจรเดช

ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาหลักกฎหมายปกครอง

ผู้อำนวยการฝ่ายวิเคราะห์การร่างกฎหมาย

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๕๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงครั้งที่ ๒๒๖ วันพุธ ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา**พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ**

ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระเรื่องพิจารณา ประธานกรรมการหารือที่ประชุมเกี่ยวกับกรณีสื่อมวลชนขอสัมภาษณ์คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเรื่องร่างรัฐธรรมนูญเพื่อนำไปออกอากาศเนื่องในวันรัฐธรรมนูญ วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ จึงขอมอบหมายให้นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ และนายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชน

สำหรับเรื่องความเห็นของประชาชนและพรรคการเมืองภายหลังจากที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้เผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองแล้วนั้น มีผู้สื่อข่าวตั้งคำถามสี่ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เหตุใดคณะกรรมการจึงไม่บัญญัติเรื่องการจัดทำบัญชีทรัพย์สินของผู้ริเริ่มจัดตั้งพรรคการเมือง ในประเด็นดังกล่าวได้อธิบายว่าผู้ริเริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองยังไม่มีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

การกำหนดให้จะต้องแสดงบัญชีทรัพย์สินจึงไม่เกิดประโยชน์ใด และการที่จะให้ผู้ริเริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองแสดงทรัพย์สินจะเกิดผลเสียมากกว่าผลดี เนื่องจากการกำหนดให้แสดงรายการทรัพย์สินแม้ทรัพย์สินนั้นจะได้มาโดยชอบหรือไม่ก็ตาม จะเป็นการรับรองสถานะของทรัพย์สินนั้นว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งในความเป็นจริงทรัพย์สินนั้นอาจเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำผิดกฎหมายก็ได้

ประเด็นที่สอง เหตุใดจึงห้ามมิให้ข้าราชการเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง ในประเด็นดังกล่าวได้อธิบายว่า บุคคลที่เป็นข้าราชการไม่ถูกห้ามมิให้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง แต่ในกฎหมายของข้าราชการทุกประเภท มีข้อกำหนดห้ามมิให้ข้าราชการไปดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคการเมืองเท่านั้น หากข้าราชการผู้ใดไปดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคการเมือง ข้าราชการผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่งข้าราชการ

ประเด็นที่สาม จำนวนสมาชิกที่กำหนดในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง จะส่งผลกระทบต่อพรรคการเมืองขนาดเล็ก ในประเด็นดังกล่าวได้อธิบายว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้พรรคการเมืองต้องมีสมาชิกพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าห้าพันคนจึงจะถือว่าเป็นพรรคการเมือง หากพรรคการเมืองใดมีสมาชิกน้อยกว่าห้าพันคนต้องถูกยุบพรรค ดังนั้น การที่คณะกรรมการกำหนดให้พรรคการเมืองต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าพันคนย่อมไม่ส่งผลกระทบต่อพรรคการเมืองขนาดเล็กที่มีสถานะเป็นพรรคการเมืองอยู่แล้วในปัจจุบันก็สามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งครั้งแรกภายหลังรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับได้ ส่วนพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่ คณะกรรมการกำหนดให้จะต้องมีสมาชิกในขณะจัดตั้งพรรคการเมืองจำนวนไม่น้อยกว่าห้าร้อยคนก็สามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เช่นเดียวกัน เพียงแต่ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตามจำนวนที่กำหนดภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฉบับใหม่มีผลใช้บังคับ

ประเด็นที่สี่ หลักเกณฑ์ที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง อาจสร้างความไม่พอใจให้แก่องค์กรอิสระอื่นโดยเฉพาะในบทเฉพาะเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการการเลือกตั้งปัจจุบันจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญจึงจะอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ในประเด็นดังกล่าวได้อธิบายว่าสื่อมวลชนยังไม่ควรกังวลในประเด็นดังกล่าว เนื่องจากในขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของสภานิติบัญญัติแห่งชาติยังไม่ทราบว่าสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอไปอย่างไร ทั้งนี้ ในขั้นตอนการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้นำหลักการที่บัญญัติในร่างรัฐธรรมนูญมาบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วย ส่วนอำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญภายหลังจากที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้วนั้น เป็นอำนาจของสภานิติบัญญัติในการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม เพียงแต่เรื่องใดที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแล้วขัดต่อเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการก็อาจชี้แจงเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้

จากนั้น ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. โดยพิจารณาบททวนบางมาตราซึ่งมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับร่างมาตราอื่นต่อเนื่องจากการประชุมครั้งที่ผ่านมา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๔

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการเลือกตั้ง และหมายความรวมถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งด้วย

“กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง” หมายความว่า กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กฎหมายว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง กฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

“เลือกตั้ง” หมายความว่า เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และให้หมายความรวมถึงการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และการออกเสียงประชามติด้วย

“ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และให้หมายความรวมถึงผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาด้วย

“หน่วยเลือกตั้ง” หมายความว่า หน่วยเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน่วยเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และให้หมายความรวมถึงหน่วยเลือกตามกฎหมายว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา และหน่วยออกเสียงประชามติตามกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

“จังหวัด” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๒๒๖ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณารูปแบบการบัญญัติค่านิยมในร่างมาตรา ๔ ซึ่งยังมีรูปแบบการบัญญัติที่แตกต่างกัน โดยที่ประชุมได้มีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการเลือกตั้ง และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งด้วย

“กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง” หมายความว่า กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กฎหมายว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง กฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติด้วย

“เลือกตั้ง” หมายความว่า เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และให้หมายความรวมถึงการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และการออกเสียงประชามติด้วย

“ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และให้หมายความรวมถึงผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาด้วย

“หน่วยเลือกตั้ง” หมายความว่า หน่วยเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน่วยเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และให้หมายความรวมถึงหน่วยเลือกตามกฎหมายว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา และหน่วยออกเสียงประชามติ ตามกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติด้วย

“จังหวัด” หมายความว่า รวมถึงกรุงเทพมหานคร

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “จังหวัด” เป็นดังนี้ “จังหวัด” หมายความว่า รวมถึงกรุงเทพมหานครด้วย”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการเลือกตั้ง และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งด้วย

“กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง” หมายความว่า กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กฎหมายว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง กฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติด้วย

“เลือกตั้ง” หมายความว่า เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และให้หมายความรวมถึงการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และการออกเสียงประชามติด้วย

“ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และให้หมายความรวมถึงผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาด้วย

“หน่วยเลือกตั้ง” หมายความว่า หน่วยเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน่วยเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และให้หมายความรวมถึงหน่วยเลือกตามกฎหมายว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา และหน่วยออกเสียงประชามติ ตามกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติด้วย

“จังหวัด” หมายความว่า รวมถึงกรุงเทพมหานครด้วย

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

มาตรา ๖

“มาตรา ๖ คณะกรรมการการเลือกตั้งประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่จะยังประโยชน์แก่การบริหารและจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ซึ่งได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหาจำนวนห้าคนจากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(ข) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(ค) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และยังมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์

(ง) เป็นหรือเคยเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่มีกฎหมายรับรองการประกอบวิชาชีพ โดยประกอบวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่ายี่สิบปีนับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อ และได้รับการรับรองการประกอบวิชาชีพจากองค์กรวิชาชีพนั้น

(จ) เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ทางด้านการบริหาร การเงิน การคลัง การบัญชี หรือการบริหารกิจการวิสาหกิจในระดับไม่ต่ำกว่าผู้บริหารระดับสูงของบริษัทมหาชนจำกัดมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(ฉ) เคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตาม (ก) (ข) (ค) หรือ (จ) รวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี

(ช) เป็นผู้ทำงานหรือเคยทำงานในภาคประชาสังคมมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่ายี่สิบปี ตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด

(๒) ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านกฎหมาย และเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษา หรือตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีอัยการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจำนวนสองคน”

ประเด็นการพิจารณา

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๒๒๖ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ โดยที่ประชุมมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๖ ในประเด็นเรื่องคุณลักษณะตามมาตรา ๒๑๕ วรรคสองของร่างรัฐธรรมนูญ ควรนำมาบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๖ หรือไม่ เพื่อเป็นการเน้นย้ำหลักการที่บัญญัติในร่างรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับเรื่องกรอบการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจขององค์กรอิสระว่าจะต้องเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล่าวหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจให้ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วย อย่างไรก็ตาม คณะอนุกรรมการได้พิจารณาแล้วเห็นว่าร่างมาตรา ๖ เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยเรื่องคุณสมบัติ ซึ่งแตกต่างจากมาตรา ๒๑๕ ของร่างรัฐธรรมนูญ ที่ว่าด้วยเรื่องกรอบการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอิสระ ดังนั้น กรณีที่จะบัญญัติเพิ่มคุณลักษณะตามมาตรา ๒๑๕ วรรคสองของร่างรัฐธรรมนูญ ควรนำไปบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๗ จะเหมาะสมกว่า

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๖ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗

“มาตรา ๗ กรรมการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์
- (๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๗ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๖ แล้ว กรรมการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์
- (๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๗ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๖ แล้ว กรรมการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์
- (๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

มาตรา ๑๐

“มาตรา ๑๐ ในการสรรหากรรมการ ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคล ซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของ สังคม รวมตลอดทั้งมีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ โดยนอกจากการประกาศ รับสมัครแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาจากบุคคลที่มีความเหมาะสมทั่วไปได้ด้วยแต่ต้อง ได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความหลากหลายของประสบการณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละ ด้านประกอบด้วย

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับการคัดเลือกผู้สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการของที่ประชุมใหญ่ ศาลฎีกาด้วยโดยอนุโลม

ในการสรรหาหรือคัดเลือก ให้ใช้วิธีลงคะแนนลับ

ผู้ที่ได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ของคณะกรรมการสรรหา

ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวน ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของผู้พิพากษาในศาลฎีกาและผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกา

ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวาระหรือวาระห้า หรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหาหรือคัดเลือก ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ใดคะแนนไม่ถึงสองในสามหรือไม่เกินกึ่งหนึ่ง ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหาหรือคัดเลือก ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่ โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกในครั้งนี้อาจไม่ได้รับโอกาสการสรรหาหรือคัดเลือกในครั้งถัดไปอีก

ในกรณีที่การสรรหาตามวาระหนึ่งและการคัดเลือกตามวาระสองเป็นการสรรหาและคัดเลือก เพราะคณะกรรมการครบวาระ เมื่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือกได้บุคคลใดแล้ว ให้เสนอชื่อไปยังคณะกรรมการสรรหา และเมื่อผู้ได้รับการสรรหาและคัดเลือกมีจำนวนถึงห้าคน ให้คณะกรรมการสรรหาเสนอชื่อบุคคลดังกล่าวต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกกรรมการที่ยังขาดอยู่โดยเร็ว

เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหกคนแล้ว ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ โดยไม่ต้องรอให้มีผู้ได้รับความเห็นชอบครบเจ็ดคน และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ ในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่”

ประเด็นการพิจารณา

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ สอบถามว่า ความว่า “เมื่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือกได้บุคคลใดแล้ว ให้เสนอชื่อไปยังคณะกรรมการสรรหา” ในวรรคเจ็ด หมายความว่าให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้รวบรวมรายชื่อให้หรือไม่ เนื่องจากกระบวนการได้รายชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการการเลือกตั้งในสัดส่วนของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาและสัดส่วนของคณะกรรมการสรรหานั้น มีกระบวนการขั้นตอนการดำเนินการที่แตกต่างกัน ประกอบกับแนวทางปฏิบัติที่ผ่านมา เมื่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือกบุคคลใดเพื่อเป็นกรรมการการเลือกตั้งแล้วก็จะส่งรายชื่อบุคคลผู้ได้รับการคัดเลือกไปยังวุฒิสภาโดยตรง ส่วนคณะกรรมการสรรหาเมื่อดำเนินการสรรหาบุคคลใดเพื่อเป็นกรรมการการเลือกตั้งแล้วคณะกรรมการสรรหาที่จะส่งตรงไปยังวุฒิสภาเช่นเดียวกัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า การเสนอรายชื่อบุคคลที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการการเลือกตั้งโดยตรงก็ตาม ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาวุฒิสภาก็ยังไม่สามารถดำเนินการพิจารณาให้ความเห็นชอบรายชื่อบุคคลที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเสนอได้ เนื่องจากต้องรอรายชื่อบุคคลที่ได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหาก่อน ดังนั้น ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาควรส่งรายชื่อบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกให้แก่คณะกรรมการสรรหาเพื่อรวบรวมเสนอวุฒิสภาพพร้อมทั้งรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาได้ดำเนินการสรรหา จะเหมาะสมมากกว่า

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า เหตุที่กำหนดให้เสนอชื่อบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาไปยังคณะกรรมการสรรหา เพราะประสงค์จะให้คณะกรรมการสรรหาส่งรายชื่อไปให้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบได้โดยไม่ต้องรอให้ครบทั้งเจ็ดคน

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ แสดงความเห็นเห็นว่า ผู้ที่ได้รับการสรรหาและคัดเลือกตามความในวรรคเจ็ดกำหนดไว้ห้าคน แต่ความในวรรคแปดกำหนดจำนวนผู้ที่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาไว้ไม่น้อยกว่าหกคน

ประธานกรรมการกล่าวว่า จำนวนผู้ที่ได้รับการสรรหาและคัดเลือกตามความในวรรคเจ็ดและจำนวนผู้ที่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภามตามวรรคแปดต้องเป็นจำนวนที่เท่ากัน เพราะใช้หลักการเดียวกัน และควรให้ส่งรายชื่อบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกายังคณะกรรมการสรรหาเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาส่งรายชื่อไปให้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบได้เมื่อมีจำนวนไม่น้อยกว่าหกรายชื่อ จึงเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคเจ็ด เป็นต้น

“ในกรณีการสรรหาตามวรรคหนึ่งและการคัดเลือกตามวรรคสองเป็นการสรรหาและคัดเลือกเพราะคณะกรรมการครบวาระ เมื่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือกได้บุคคลใดแล้วให้เสนอชื่อไปยังคณะกรรมการสรรหา และเมื่อผู้ได้รับการสรรหาและคัดเลือกมีจำนวนถึงห้าทุกคน ให้คณะกรรมการสรรหาเสนอชื่อบุคคลดังกล่าวต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกกรรมการที่ยังขาดอยู่โดยเร็ว”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๐ เป็นต้น

“มาตรา ๑๐ ในการสรรหากรรมการ ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม รวมตลอดทั้งมีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ โดยนอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาจากบุคคลที่มีความเหมาะสมทั่วไปได้ด้วยแต่ต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความหลากหลายของประสบการณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละด้านประกอบด้วย

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับการคัดเลือกผู้สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาด้วยโดยอนุโลม

ในการสรรหาหรือคัดเลือก ให้ใช้วิธีลงคะแนนลับ

ผู้ที่ได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา

ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของผู้พิพากษาในศาลฎีกาและผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกา

ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคสี่หรือวรรคห้า หรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหาหรือคัดเลือก ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ใดคะแนนไม่ถึงสองในสามหรือไม่เกินกึ่งหนึ่ง ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหาหรือคัดเลือก ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่ โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกในครั้งนี้ไม่มีสิทธิได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกในครั้งถัดไปอีก

ในกรณีการสรรหาตามวรรคหนึ่งและการคัดเลือกตามวรรคสองเป็นการสรรหาและคัดเลือกเพราะคณะกรรมการครบวาระ เมื่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือกได้บุคคลใดแล้วให้เสนอชื่อไปยังคณะกรรมการสรรหา และเมื่อผู้ได้รับการสรรหาและคัดเลือกมีจำนวนถึงห้าทุกคน ให้คณะกรรมการสรรหาเสนอชื่อบุคคลดังกล่าวต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกกรรมการที่ยังขาดอยู่โดยเร็ว

เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาน้อยกว่าหกคนแล้ว ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ โดยไม่ต้องรอให้มีผู้ได้รับความเห็นชอบครบเจ็ดคน และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการ

ตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ ในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่”

มาตรา ๑๕/๑

“มาตรา ๑๕/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการต้องมีมติวินิจฉัยในเรื่องดังต่อไปนี้ กรรมการทุกคนที่อยู่ในที่ประชุมต้องลงมติ การงดออกเสียงหรือการออกเสียงที่แตกต่างไปจากประเด็นที่จะต้องลงมติจะกระทำมิได้ แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ

- (๑) การเลือกตั้งใดเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่
- (๒) การแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งตามมาตรา ๒๕
- (๓) การสั่งระงับการดำเนินการอันจะทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๒๘
- (๔) การสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๓๕
- (๕) การยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งวุฒิสภาแล้วแต่กรณี
- (๖) การสั่งให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะและต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง และการวินิจฉัยว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ได้รับเงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง”

ประเด็นการพิจารณา

เมื่อคราวประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒๒๖ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรานี้ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการต้องมีมติวินิจฉัยในเรื่องดังต่อไปนี้ กรรมการทุกคนที่อยู่ในที่ประชุมต้องลงมติ การงดออกเสียงหรือการออกเสียงที่แตกต่างไปจากประเด็นที่จะต้องลงมติจะกระทำมิได้ แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ

- (๑) การเลือกตั้งใดเป็นไปโดยสุจริตและเป็นธรรม หรือเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่
- (๒) การแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งตามมาตรา ๒๕
- (๓) การสั่งระงับการดำเนินการอันจะทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๒๘
- (๔) สั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๓๕
- (๕) การยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาแล้วแต่กรณี
- (๖) การสั่งให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะและต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง และการวินิจฉัยว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ได้รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง”

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๑๕ เป็นเรื่องการประชุมของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ส่วนความในร่างมาตรา ๑๕/๑ เป็นเรื่องการกำหนดให้กรรมการการเลือกตั้งต้องมาประชุมพร้อมกันในกรณีที่มีเรื่องสำคัญซึ่งจะต้องพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ร่างมาตรา ๑๓ วรรคห้า เป็นเรื่องอะไร และการห้ามมิให้กรรมการการเลือกตั้งงดออกเสียงกำหนดไว้ในส่วนใด

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า การห้ามมิให้กรรมการการเลือกตั้งงดออกเสียงกำหนดไว้ในวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๑๕/๑

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความใน (๑) นำมาจากกฎหมายใด

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ความใน (๑) ไม่ได้มีการบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะในบทบัญญัติใด แต่เป็นการนำเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะต้องทำให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมซึ่งกำหนดไว้ในหลายมาตราที่กำหนดไว้

ประธานกรรมการสอบถามว่า อำนาจในการสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกการเลือกตั้งที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมของคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดไว้ที่ใด

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า กำหนดไว้ในมาตรา ๒๒๔ (๓) และ (๔) ของร่างรัฐธรรมนูญ โดยในส่วนของรายละเอียดของการกระทำที่ทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมจะมีการนำไปกำหนดในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรานี้ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการต้องมีมติวินิจฉัยในเรื่องดังต่อไปนี้ กรรมการทุกคนที่อยู่ในที่ประชุมต้องลงมติ การงดออกเสียงหรือการออกเสียงที่แตกต่างไปจากประเด็นที่จะต้องลงมติจะกระทำมิได้ แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ

(๑) การวินิจฉัยว่าการเลือกตั้งใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

(๑/๑) การให้ความเห็นชอบคำวินิจฉัยตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง

(๒) การแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งตามมาตรา ๒๕

(๓) การสั่งระงับการดำเนินการอันจะทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๒๘

(๔) การสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๓๕

(๕) การยื่นคำร้องขอต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งวุฒิสภาแล้วแต่กรณี

(๖) การสั่งให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะและต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง และการวินิจฉัยว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ได้รับเงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง”

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ สอภถามว่า การสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๓๕ เป็นเรื่องของคณะกรรมการระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งชั่วคราวนั้น ต้องเข้าสู่การพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการเลือกตั้งหรือไม่

ประธานกรรมการชี้แจงว่า การระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งชั่วคราวต้องเข้าสู่การพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งด้วย ทั้งนี้ กรรมการการเลือกตั้งคนเดียวก็มีอำนาจสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้ แต่ก็ต้องนำเรื่องดังกล่าวไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาอีกครั้งในภายหลัง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๕/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการต้องมีมติวินิจฉัยในเรื่องดังต่อไปนี้ กรรมการทุกคนที่อยู่ในที่ประชุมต้องลงมติ การงดออกเสียงหรือการออกเสียงที่แตกต่างไปจากประเด็นที่จะต้องลงมติจะกระทำมิได้ แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ

(๑) การวินิจฉัยว่าการเลือกตั้งใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม

(๑/๑) การให้ความเห็นชอบคำวินิจฉัยตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง

(๒) การแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งตามมาตรา ๒๕

(๓) การสั่งระงับการดำเนินการอันจะทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๒๕

(๔) การสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๓๕

(๕) การยื่นคำร้องขอต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งวุฒิสภาแล้วแต่กรณี

(๖) การสั่งให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะและต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง และการวินิจฉัยว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ได้รับเงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง”

มาตรา ๑๖

“มาตรา ๑๖ ในกรณีที่คณะกรรมการต้องมีคำวินิจฉัยในเรื่องใด ให้กรรมการแต่ละคนลงมติเป็นหนังสือพร้อมทั้งต้องแถลงด้วยวาจาต่อที่ประชุมก่อนการลงมติ ในการนี้ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นผู้จัดทำคำวินิจฉัยตามมตินั้นก็ได้ และให้เลขาธิการเก็บเอกสารการลงมติไว้เป็นหลักฐาน

คำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เปิดเผยโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

ประเด็นการพิจารณา

คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาปรับปรุงแก้ไขความในร่าง มาตรา ๓๑ ตามความเห็นของที่ประชุมเมื่อคราวประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒๑๘ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๒๒๖ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อเสนอให้ ที่ประชุมพิจารณา ดังนี้

“มาตรา ๑๖ ในกรณีที่คณะกรรมการต้องมีคำวินิจฉัยในเรื่องใด ให้กรรมการแต่ละคนลงมติ เป็นหนังสือพร้อมทั้งต้องแถลงด้วยวาจาต่อที่ประชุมก่อนการลงมติ ในการนี้ คณะกรรมการ อาจมอบหมายให้กรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นผู้จัดทำคำวินิจฉัยตามมตินั้นก็ได้ และให้เลขาธิการ เก็บเอกสารการลงมติไว้เป็นหลักฐาน

คำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เปิดเผยโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่กรรมการผู้ใดลงมติวินิจฉัยในเรื่องใดแล้ว แต่ยังมีได้ลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยเรื่องนั้น เนื่องจากพ้นจากตำแหน่งหรือมีเหตุจำเป็นอื่นที่ไม่อาจลงลายมือชื่อได้ ให้ประธานกรรมการบันทึกเหตุ นั้นไว้ในคำวินิจฉัยแทนการลงลายมือชื่อของกรรมการผู้นั้น แต่ถ้าเป็นกรณีที่ประธานกรรมการและ กรรมการอีกจำนวนหนึ่งไม่อาจลงลายมือชื่อได้ ให้เลขาธิการเป็นผู้บันทึกเหตุนั้น”

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดให้นำคำวินิจฉัยทุกเรื่องไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา อาจเป็นการไม่เหมาะสม การกำหนดให้เปิดเผยคำวินิจฉัยให้ประชาชนทราบน่าจะเหมาะสมกว่า และ สอบถามว่าในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีการกำหนดวิธีการในการเปิดเผยไว้แล้วหรือไม่

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความคิดเห็น ดังนี้

- มีกรรมการแสดงความคิดเห็นว่า วิธีการเปิดเผยได้กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองแล้ว

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรกำหนดเรื่องวิธีการเปิดเผยไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งด้วย

- มีกรรมการแสดงความคิดเห็นว่า คำวินิจฉัยที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่นมีเป็นจำนวนมาก การ กำหนดให้เปิดเผยโดยการประกาศในราชกิจจานุเบกษาอาจไม่เหมาะสม

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้

“คำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เปิดเผยโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเผยแพร่ให้ประชาชน ทราบทั่วไป”

และสอบถามว่า ความในวรรคหนึ่งเป็นกระบวนการในลักษณะเช่นเดียวกับการทำคำวินิจฉัยของ ศาลรัฐธรรมนูญซึ่งน่าจะเหมาะสมจึงควรตัดออก

- มีกรรมการแสดงความคิดเห็นว่า ที่ผ่านเคยมีปัญหากรณีเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งบันทึกมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ถูกต้องตรงกับเหตุผลของกรรมการการเลือกตั้ง แต่ละคน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงแก้ปัญหา ด้วยการกำหนดให้กรรมการการเลือกตั้งต้องลงมติเป็นหนังสือ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในการประชุมครั้งที่ผ่าน ๆ มา คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้กำหนด เรื่องที่เกี่ยวกับการลงมติเป็นหนังสือไว้แล้วในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คณะอนุกรรมการ ยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาตัดเรื่องดังกล่าวออกไปแล้วหรืออย่างไร

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งแจ้งว่า ความในร่างมาตรา ๑๖/๑ จะมีการกำหนดเกี่ยวกับคำวินิจฉัยว่าต้องประกอบด้วยอะไรบ้าง

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๑๖/๑ เป็นเรื่องของคำวินิจฉัยไม่ใช่เรื่องการลงมติ เป็นหนังสือ การลงมติเป็นหนังสือและให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งเก็บรวบรวมไว้ว่าจะกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และสอบถามว่าคณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งได้พิจารณาตัดออกไปหรือไม่

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า เรื่องที่เกี่ยวกับการลงมติเป็นหนังสือน่าจะอยู่ในวรรคหนึ่งของร่างมาตรานี้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ถ้อยคำและข้อความที่เคยกำหนดไว้เกี่ยวกับการลงมติเป็นหนังสือ และให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งเก็บรวบรวมไว้ไม่ได้กำหนดไว้ในลักษณะเช่นเดียวกับความในวรรคหนึ่งของร่างมาตรานี้ และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖ ในกรณีที่การลงมติของคณะกรรมการตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในคดี ให้กรรมการแต่ละคนลงมติเป็นหนังสือพร้อมทั้งต้องลงนามลงชื่อที่ประชุมต่อหน้าต่อหลังลงมติ ในกรณีที่ คณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎรให้กรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นผู้จัดทำคำวินิจฉัยต่อลงมติ นั้นที่ได้ตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีชื่อเรื่อง และประเด็นที่ลงมติ มติที่ลง และลายมือชื่อของของตน และให้เลขาธิการเก็บเอกสารการลงมติไว้เป็นหลักฐาน”

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า การกำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งบันทึกมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้เป็นหนังสือและให้คณะกรรมการการเลือกตั้งลงลายมือชื่อรับรองจะเหมาะสมหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดไว้ในลักษณะเช่นนั้น อาจทำให้เกิดข้ออ้างได้ว่าเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งบันทึกมติไม่ตรงกับมติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในวรรคสามของมาตรา ๒๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดว่า กรรมการการเลือกตั้งแต่ละคนที่ลงมติวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องใดต้องลงลายมือชื่อในหนังสือลงมติในเรื่องนั้น และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำคำวินิจฉัยชี้ขาดซึ่งต้องทำเป็นหนังสือระบุข้อเท็จจริงและเหตุผล พร้อมทั้งลงลายมือชื่อของกรรมการการเลือกตั้งทุกคนที่พิจารณาวินิจฉัย ทั้งนี้ ในทางปฏิบัติคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีการลงมติเป็นหนังสือก่อน จากนั้นเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะเป็นผู้เรียบเรียงคำวินิจฉัยให้กรรมการการเลือกตั้งทุกคนลงลายมือชื่อ

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖ ในกรณีที่การลงมติของคณะกรรมการตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในคดีตามมาตรา ๑๕/๑ หรือในเรื่องใดที่คณะกรรมการกำหนด ให้กรรมการแต่ละคนลงมติเป็นหนังสือพร้อมทั้งต้องลงนามลงชื่อที่ประชุมต่อหน้าต่อหลังลงมติ ในกรณีที่ คณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎรให้กรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นผู้จัดทำคำวินิจฉัยต่อลงมติ นั้นที่ได้ตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีชื่อเรื่อง และประเด็นที่ลงมติ มติที่ลง และลายมือชื่อของกรรมการที่ลงมติ และให้เลขาธิการเก็บเอกสารการลงมติไว้เป็นหลักฐาน”

และสอบถามว่าหลังจากทำคำวินิจฉัยแล้วต้องนำกลับมาให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาอีกหรือไม่ และในกรณีที่กรรมการการเลือกตั้งผู้หนึ่งผู้ใดไม่มาทำงานในวันที่ต้องลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยจะต้องทำอย่างไร

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะเป็นผู้จัดทำคำวินิจฉัยและเสนอให้กรรมการการเลือกตั้งพิจารณาและลงลายมือชื่อ หากเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญและเร่งด่วนก็จะดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยเพียงผู้เดียวจะเหมาะสมหรือไม่

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า กรรมการการเลือกตั้งแต่ละคนมีการให้เหตุผลและมีการใช้ถ้อยคำสำนวนที่แตกต่างกัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรรมการการเลือกตั้งจะพิจารณาแก้ไขปรับปรุงคำวินิจฉัยอย่างไรก็ได้ แต่เมื่อแก้ไขปรับปรุงเสร็จแล้วก็ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยเพียงผู้เดียวซึ่งน่าจะยุ่งยากน้อยกว่าการกำหนดให้กรรมการการเลือกตั้งทุกคนต้องลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัย และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรานี้ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖ ในกรณีที่การลงมติของคณะกรรมการต้องมีตัววิเศษช้อยในเรื่องใดตามมาตรา ๑๕/๑ หรือในเรื่องใดที่คณะกรรมการกำหนด ให้กรรมการแต่ละคนลงมติเป็นหนังสือพร้อมทั้งต้องมีเลขที่ลงมติ พร้อมทั้งที่ประชุมที่ลงมติลงมติ ในที่นี้ คณะกรรมการฯ จะต้องมีมติให้ที่ประชุมที่ลงมติใดคนหนึ่งเป็นผู้จัดทำตัววิเศษช้อยลงมติ นั้นที่ได้ตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีชื่อเรื่อง และประเด็นที่ลงมติ มติที่ลง และลายมือชื่อของกรรมการที่ลงมติ และให้เลขาธิการเก็บเอกสารการลงมติไว้เป็นหลักฐาน

ตัววิเศษช้อยพร้อมทั้งให้เปิดโดยที่ประชุมที่ลงมติ นั้นที่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุมของคณะกรรมการ และในกรณีที่ต้องทำคำวินิจฉัย เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบร่างคำวินิจฉัยแล้ว เมื่อประธานลงนามในคำวินิจฉัยนั้นแล้วให้ถือว่าเป็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ

การให้ความเห็นชอบตามวรรคสอง คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบแทนคณะกรรมการก็ได้

คำวินิจฉัยตามวรรคสองให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบทั่วไป

ในกรณีที่กรรมการผู้ใดลงมติวินิจฉัยในเรื่องใดแล้ว แต่ยังมีได้ลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยเรื่องนั้นเนื่องจากพ้นจากตำแหน่งหรือมีเหตุจำเป็นอื่นที่ไม่อาจลงลายมือชื่อได้ ให้ประธานกรรมการบันทึกเหตุนั้นไว้ในคำวินิจฉัยแทนการลงลายมือชื่อของกรรมการผู้นั้น แต่ถ้าเป็นกรณีที่ประธานกรรมการและกรรมการอีกจำนวนหนึ่งไม่อาจลงลายมือชื่อได้ ให้เลขาธิการเป็นผู้บันทึกเหตุนั้น”

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การกำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยเพียงผู้เดียว อาจทำให้กรรมการการเลือกตั้งอ้างได้ว่าคำวินิจฉัยดังกล่าวไม่เป็นไปตามเหตุผลของตนที่ได้ลงมติไว้

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ที่ผ่านมาเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติอย่างหนึ่งอย่างใดแล้ว เคยมีกรรมการการเลือกตั้งบางคนออกมาให้ข่าวว่ามติของคณะกรรมการการเลือกตั้งมิได้เป็นไปตามมตินั้น จึงควร

กำหนดให้กรรมการการเลือกตั้งทุกคนลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาอย่างเช่นที่เคยเกิดขึ้นมาในอดีต

- มีกรรมการสอบถามว่า เหตุใดจึงกำหนดให้กรรมการการเลือกตั้งต้องมีเหตุผลส่วนตัวด้วย

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า หนังสือลงมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งส่วนใหญ่จะมีเฉพาะผลการลงมติเท่านั้น ยกเว้นบางเรื่องกรรมการการเลือกตั้งอาจจะระบุเหตุผลของการลงมติ หรือการให้เหตุผลในข้อกฎหมาย ทั้งนี้ ในการทำคำวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น จะคำนึงถึงเหตุผลของกรรมการการเลือกตั้งแต่ละคนประกอบด้วย

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง สอบถามว่า ในการโต้แย้งคัดค้านนั้น จะต้องโต้แย้งคัดค้านมติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า จะต้องโต้แย้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในวรรคสองกำหนดขึ้นเพื่อให้สามารถดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า คำวินิจฉัยจะไม่มีให้นำเข้ามาให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาอีก เพราะเป็นเรื่องที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติไปแล้ว ทั้งนี้ เมื่อเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำคำวินิจฉัยเสร็จแล้วก็นำไปให้กรรมการการเลือกตั้งแต่ละคนพิจารณาและลงลายมือชื่อจนครบทุกคน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรนำคำวินิจฉัยไปให้กรรมการการเลือกตั้งพิจารณา แต่ไม่ควรกำหนดให้ต้องลงลายมือชื่อทุกคน

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ในส่วนของการรับรองคำวินิจฉัยนั้น อาจกำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ลงลายมือชื่อรับรองก็ได้ เพราะคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นเพียงการสรุปมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งเท่านั้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยน่าจะเหมาะสมแล้ว เพราะคำวินิจฉัยบางเรื่องเป็นเรื่องที่ต้องมีการสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใด

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีลักษณะใกล้เคียงกับคำพิพากษาของศาล และในกรณีที่เรื่องดังกล่าวจะต้องไปสู่การพิจารณาของศาล ศาลอาจหยิบยกรายละเอียดการให้เหตุผลในคำวินิจฉัยมาพิจารณาประกอบในคดีก็ได้

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความในวรรคห้าควรตัดออกหรือไม่

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ในบางกรณีอาจเป็นไปได้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติแล้วแต่ยังไม่ได้ลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัย เพราะประธานกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะหรือเพียงบางคน การไม่กำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้ง หรือเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี บันทึกเหตุนั้นไว้อาจทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้กำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยเพียงคนเดียวแล้ว

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า บางกรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจพ้นจากตำแหน่งไปทั้งคณะก็ได้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้

“คำวินิจฉัยของวรรคหนึ่ง ให้เปิดผลโดยประธานในราชกิจจานุเบกษาที่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุมของคณะกรรมการ และใน

กรณีที่ต้องทำคำวินิจฉัย เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบร่างคำวินิจฉัยแล้ว เมื่อประธานหรือกรรมการที่ประธานมอบหมายลงนามในคำวินิจฉัยนั้นแล้วให้ถือว่าเป็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ”

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในวรรคสี่ของมาตรา ๒๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดว่า ในกรณีที่กรรมการการเลือกตั้งผู้ใดลงมติวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องใดแล้ว แต่ยังมีได้ลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องนั้น เนื่องจากพ้นจากตำแหน่งหรือมีเหตุจำเป็นอื่นที่ไม่อาจลงลายมือชื่อได้ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งบันทึกเหตุนั้นไว้ในคำวินิจฉัยชี้ขาดแทนการลงลายมือชื่อของกรรมการการเลือกตั้งผู้นั้น แต่ถ้าเป็นกรณีที่ประธานกรรมการการเลือกตั้งและกรรมการการเลือกตั้งอีกจำนวนหนึ่งไม่อาจลงลายมือชื่อได้ ให้กรรมการการเลือกตั้งเท่าที่เหลืออยู่เป็นผู้บันทึกเหตุ และถ้าเป็นกรณีที่กรรมการการเลือกตั้งทั้งหมดไม่อาจลงลายมือชื่อได้ ให้เลขาธิการเป็นผู้บันทึกเหตุนั้น

ประธานกรรมการสอบถามว่า ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการการเลือกตั้ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้นั้น ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีการกำหนดเรื่องการเลือกกรรมการการเลือกตั้งผู้ใดผู้หนึ่งทำหน้าที่แทนหรือไม่

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า มีกำหนดไว้ในวรรคสี่ของร่าง ๑๓

ประธานกรรมการเสนอเพิ่มความในวรรคห้า เป็นดังนี้

“ในกรณีที่คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ทั้งคณะก่อนลงนามในคำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการบันทึกเหตุและลงนามในคำวินิจฉัยนั้นแทน แล้วให้คำวินิจฉัยนั้นเป็นอันใช้บังคับได้”

- มีกรรมการสอบถามว่า ควรกำหนดบทลงโทษในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ทำคำวินิจฉัยหรือไม่ทำคำวินิจฉัยภายในเวลาอันสมควรไว้ด้วยหรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า กรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ทำคำวินิจฉัยหรือไม่ทำคำวินิจฉัยภายในเวลาอันสมควรก็จะมีผลเป็นเจ้าพนักงานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ ที่ผ่านมาในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะใช้เวลานานในการจัดทำร่างคำวินิจฉัย ซึ่งหลายครั้งกรรมการการเลือกตั้งก็ได้เร่งรัดให้รีบดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

- มีกรรมการสอบถามว่า เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งลงมติแล้วจะมีผลบังคับทันทีหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากยังไม่มีคำวินิจฉัยก็ยังไม่ผลบังคับ มติของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีเพียงมติที่เห็นว่าผิดหรือไม่ผิดเท่านั้น

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า หนังสือลงมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นเอกสารภายในของคณะกรรมการการเลือกตั้งเท่านั้น แต่คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีการเปิดเผยให้ประชาชนทราบ

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ควรกำหนดเงื่อนไขเวลาในการทำคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยเฉพาะเรื่องที่มีความสำคัญเร่งด่วน

ประธานกรรมการกล่าวว่า การลงมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีทั้งที่ต้องทำเป็นคำวินิจฉัยและไม่ต้องทำเป็นคำวินิจฉัย กรณีใดที่ไม่ต้องทำคำวินิจฉัยก็สามารถดำเนินการต่อไปได้ทันทีหลังจากที่ลงมติ

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจทำให้มติไม่มีผลโดยการไม่ทำคำวินิจฉัยก็ได้ เพราะไม่ได้กำหนดเวลาในการทำคำวินิจฉัยไว้

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากเป็นเช่นนั้นคณะกรรมการการเลือกตั้งก็มีความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การดำเนินคดีเกี่ยวกับความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ นั้น อาจเกิดปัญหาในการตีความได้ว่า การกระทำอย่างไรจึงจะเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีที่การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย หากคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ภายในเวลาที่กำหนด คณะกรรมการการเลือกตั้งก็มีความผิด

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า ในทางปฏิบัติสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะเปรียบเทียบที่ว่าการจัดทำคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเลือกตั้งโดยเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะมีการกำหนดเรื่องระยะเวลาในการจัดทำคำวินิจฉัยไว้ด้วย

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง มีการกำหนดบทลงโทษพรรคการเมืองกรณีที่พรรคการเมืองไม่ปฏิบัติตามกฎหมายไว้ แต่ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งกลับไม่กำหนดโทษในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ทำหน้าที่ไว้

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าควรกำหนดโทษให้แตกต่างจากประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ก็อาจกำหนดเพิ่มเติมไว้ในหมวด ๔ บทกำหนดโทษ ก็ได้

- มีกรรมการสอบถามว่า กรณีที่กรรมการการเลือกตั้งให้ความเห็นชอบร่างคำวินิจฉัยไม่ครบทั้งเจ็ดคน จะมีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยหรือไม่

ประธานกรรมการชี้แจงว่า การให้ความเห็นชอบร่างคำวินิจฉัยใช้เสียงข้างมากของคณะกรรมการการเลือกตั้งเท่านั้น การที่กรรมการการเลือกตั้งไม่ให้ความเห็นชอบร่างคำวินิจฉัยไม่มีผลกระทบต่ออย่างไร

- มีกรรมการสอบถามว่า กรณีที่กรรมการการเลือกตั้งที่ได้ลงมติแล้ว แต่ไม่เห็นชอบกับร่างคำวินิจฉัยจะทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติหรือไม่

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้

“คำวินิจฉัยของพรรคหนึ่ง ให้เปิดเผยโดยพรรคในราชกิจจานุเบกษาทันทีที่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุมของคณะกรรมการ และในกรณีที่ต้องทำคำวินิจฉัย เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบร่างคำวินิจฉัยและประธานหรือผู้ทำหน้าที่แทนประธานลงนามในคำวินิจฉัยนั้นแล้วให้ถือว่าเป็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖ ในกรณีที่การลงมติของคณะกรรมการตั้งมีคำวินิจฉัยในเรื่องใดตามมาตรา ๑๕/๑ หรือในเรื่องใดที่คณะกรรมการกำหนด ให้กรรมการแต่ละคนลงมติเป็นหนังสือพร้อมทั้งตั้งชื่อพรรคที่พรรคที่ประชุมที่ประชุมที่ตนลงมติ ในกรณีที่ คณะกรรมการพรรคขอขอขอขอขอขอให้พรรคพรรคใดตนหนึ่งเป็นผู้จัดทำคำวินิจฉัยที่ตนได้ทำตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีชื่อเรื่อง และประเด็นที่ลงมติ มติที่ลง และลายมือชื่อของกรรมการที่ลงมติ และให้เลขาธิการเก็บเอกสารการลงมติไว้เป็นหลักฐาน

คำวินิจฉัยต่อวาระคดีหนึ่ง ให้เปิดเขตโดยประเทศในราชกิจจานุเบกษามติที่ได้ดำเนินการตาม
วาระคดีหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุมของคณะกรรมการ และใน
กรณีที่ต้องทำคำวินิจฉัย เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบร่างคำวินิจฉัยและประธานหรือผู้ทำหน้าที่แทน
ประธานลงนามในคำวินิจฉัยนั้นแล้วให้ถือว่าเป็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ

การให้ความเห็นชอบตามวาระสอง คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน
 เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบแทนคณะกรรมการก็ได้

คำวินิจฉัยตามวาระสองให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบทั่วไป

ในกรณีที่คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ทั้งคณะก่อนลงนามใน
 คำวินิจฉัยตามวาระหนึ่ง ให้เลขาธิการบันทึกเหตุและลงนามในคำวินิจฉัยนั้นแทน แล้วให้คำวินิจฉัยนั้น
 เป็นอันใช้บังคับได้”

มาตรา ๑๖/๑

“มาตรา ๑๖/๑ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ทำเป็นหนังสือตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด
 โดยอย่างน้อยให้มีรายการดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่ลงมติ

(๑/๑) ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

(๒) ประเด็นที่จะลงมติ

(๓) มติที่ลง

(๔) ชื่อกรรมการผู้ลงมติ

(๕) ลายมือชื่อของผู้ลงมติ

(๕/๑) วันที่ลงมติ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความในร่างมาตรานี้ควรกำหนดไว้หรือไม่
 ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- แบบของคำวินิจฉัยมีการกำหนดไว้แล้วในร่างมาตรา ๑๖ วาระหนึ่ง

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๑๖ วาระหนึ่ง เป็นเรื่องของรูปแบบการลงมติ
 เท่านั้น

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องเป็นไปตามรูปแบบ
 ที่กำหนดไว้ในร่างมาตรานี้อยู่แล้วแม้จะไม่ได้กำหนดไว้ในร่างมาตรานี้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรตัดร่างมาตรานี้ออกทั้งมาตรา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการตีความได้ว่า
 คำวินิจฉัยที่ไม่ได้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในร่างมาตรานี้แม้เพียงบางอนุมาตรา ทำให้คำวินิจฉัยนั้น
 ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๖ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๗

“มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมาปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ที่ผ่านมามีการแสดงความคิดเห็นของบุคคลต่าง ๆ ว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญไม่ให้ความสำคัญกับความเป็นกลางของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงไม่ได้กำหนดเรื่องความเป็นกลางไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ ต่อประเด็นดังกล่าวคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาแล้วตั้งแต่ในขั้นการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญว่า ถ้อยคำว่า “ความเป็นกลาง” นั้น ไม่มีความหมายที่ชัดเจนแน่นอน จึงไม่ได้กำหนดไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญประสงค์ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่มากกว่าการให้มีความเป็นกลางซึ่งอาจนำไปสู่การวางเฉยในการปฏิบัติหน้าที่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความกล้าหาญ ความเที่ยงธรรม และการปราศจากอคติก็น่าจะเหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้ว เหตุที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดเรื่องความเป็นกลางไว้ด้วยก็เพราะไม่ต้องการให้คณะกรรมการการเลือกตั้งนิ่งเฉยไม่ดำเนินการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่โดยอ้างความเป็นกลาง และสอบถามว่าความในมาตรา ๒๑๕ วรรคสองของร่างรัฐธรรมนูญ เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความกล้าหาญขององค์กรอิสระ

ประธานกรรมการกล่าวว่า เหตุที่ต้องกำหนดบังคับไว้ว่า ในกรณีที่ประธานกรรมการเรียกประชุมเนื่องจากมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน กรรมการทุกคนต้องมาประชุมทุกครั้งตามที่ประธานกรรมการได้เรียกประชุม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดกรรมการการเลือกตั้งหลีกเลี่ยงการประชุมเพื่อลงมติตามอำนาจหน้าที่ และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรานี้ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการทบทวนปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา การปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของคณะกรรมการต้องเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ

ให้คณะกรรมการมาปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา ในกรณีที่ประธานกรรมการเรียกประชุมโดยแจ้งด้วยว่าจะมีการพิจารณาเรื่องตามมาตรา ๑๕/๑ ให้เป็นหน้าที่ของกรรมการทุกคนต้องมาประชุม เว้นแต่มีราชการอื่นอันสำคัญอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้หรือเจ็บป่วยจนไม่อาจมาได้”

ที่ประชุมแสดงความคิดเห็น ดังนี้

- มีกรรมการแสดงความคิดเห็นว่า การกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมาปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาก็น่าจะเหมาะสมและเพียงพอแล้ว การกำหนดให้แจ้งเรื่องที่จะต้องพิจารณาด้วยอาจเป็นการเพิ่มขั้นตอนและเพิ่มภาระให้กับประธานกรรมการการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรานี้ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการทบทวนปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา การปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของคณะกรรมการต้องเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ

ให้คณะกรรมการมาปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา”

- มีกรรมการแสดงความคิดเห็นว่า หากกรรมการการเลือกตั้งไม่มาปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาก็ควรดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในประมวลจริยธรรม

- ควรนำเรื่องมาตรฐานทางจริยธรรมมาบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๗ ด้วย เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามมาตรฐานทางจริยธรรม และเป็นไปตามมาตรา ๒๑๕ ของร่างรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการสอบถามว่า ในร่างรัฐธรรมนูญกำหนดเรื่องต้องปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมไว้ที่ใด

นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งชี้แจงว่า กำหนดไว้ในมาตรา ๒๐๒ ของร่างรัฐธรรมนูญ ในเรื่องลักษณะต้องห้าม ไม่ได้กำหนดโดยตรงว่าต้องปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ในร่างรัฐธรรมนูญไม่ได้มีการกำหนดเรื่องต้องปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมไว้โดยตรง แต่จะมีการกำหนดเรื่องการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงไว้ในมาตรา ๒๓๔ (๑) ของร่างรัฐธรรมนูญ

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า แม้เรื่องต้องปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมจะไม่ได้กำหนดไว้ชัดเจนในร่างรัฐธรรมนูญ แต่ควรนำเรื่องมาตรฐานทางจริยธรรมมาบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๗ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของมาตรฐานทางจริยธรรม

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมหาดไทยปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของคณะกรรมการต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม

ให้คณะกรรมการมาปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา”

และสอบถามว่า ในปัจจุบันมีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมแล้วหรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยประมวลจริยธรรมของกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมหาดไทยปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของคณะกรรมการต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม

ให้คณะกรรมการมาปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา”

มาตรา ๑๘

“มาตรา ๑๘ นอกจากหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) หน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และกฎหมายอื่น
- (๒) ออกข้อกำหนด ระเบียบ หรือประกาศตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และตามกฎหมายอื่น
- (๓) วินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งเกี่ยวกับข้อกำหนด ระเบียบ หรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๔) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานของสำนักงาน ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง การสืบสวนและไต่สวน และการอื่นใดที่จำเป็น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน ให้หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรเอกชน ในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๖) วางระเบียบเกี่ยวกับการผ่อนชำระค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการเลือกตั้ง

(๗) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและข้อสังเกตเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

(๘) จัดให้มีการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัย เพื่อกำหนดวิธีการหรือมาตรการให้การเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

ในการควบคุม กำกับ ดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้ถือเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการที่จะต้องดำเนินการสอดส่อง สืบสวน หรือไต่สวนเพื่อป้องกันและขจัดการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำใดอันจะก่อให้เกิดความไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรมในการเลือกตั้งได้ ไม่ว่าจะเป็นเวลาในระหว่างประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งหรือไม่ก็ตาม”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ที่ผ่านมามีคณะกรรมการการเลือกตั้งมีปัญหาในการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการผ่อนชำระค่าเสียหายและการลดดอกเบี้ย เพราะเกรงว่าการออกระเบียบดังกล่าวจะผิดกฎหมาย

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการออกระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการชำระค่าเสียหายได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ได้ออกระเบียบดังกล่าว เพราะไม่มีกฎหมายให้อำนาจในการดำเนินการ

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงได้กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการออกระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการผ่อนชำระค่าเสียหาย และการลดดอกเบี้ยได้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความใน (๖) อาจแก้ไขเพิ่มเติมให้ชัดเจนขึ้นเพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถไปดำเนินการออกระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการผ่อนชำระค่าเสียหาย และการลดดอกเบี้ยได้ และอาจกำหนดให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาในการออกระเบียบดังกล่าวด้วย

- กรณีมีการฟ้องคดีแล้วศาลมีคำสั่งให้ชดใช้ต้องชดใช้เป็นไปตามคำสั่งศาล แต่ก่อนที่จะมีการฟ้องคดีไปยังศาลควรจะต้องเปิดโอกาสให้มีการเจรจาระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งกับผู้กระทำความผิดเพื่อตกลงชำระค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการเลือกตั้งโดยทันทีโดยคณะกรรมการการเลือกตั้งควรมีอำนาจลดหรือยกเว้นดอกเบี้ยหรือเบี้ยปรับได้ด้วย เพื่อไม่ต้องฟ้องคดีไปยังศาล

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความใน (๖) เป็นดังนี้ “(๖) วางระเบียบเกี่ยวกับการผ่อนชำระค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการเลือกตั้งและดอกเบี้ยหรือเบี้ยปรับ รวมตลอดทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการลด หรือยกเว้นดอกเบี้ยหรือเบี้ยปรับ”

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจลดหรือยกเว้นดอกเบียหรือเบี้ยปรับได้ จะเป็นประโยชน์อย่างมาก โดยเฉพาะกรณีการเลือกตั้งท้องถิ่นซึ่งมีค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการเลือกตั้งไม่สูงมาก

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๗) เป็นดังนี้ “(๗) ควบคุมกำกับและติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุนที่พรรคการเมืองไม่ให้สมาชิกเขตเทศบาลที่ได้รับการจัดสรรให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองเพื่อให้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายดังกล่าว”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๘ นอกจากหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) หน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และกฎหมายอื่น

(๒) ออกข้อกำหนด ระเบียบ หรือประกาศตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และตามกฎหมายอื่น

(๓) วินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งเกี่ยวกับข้อกำหนด ระเบียบ หรือประกาศของคณะกรรมการ **ทวงเลือกตั้ง**

(๔) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานของสำนักงาน ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง การสืบสวนและไต่สวน และการอื่นใดที่จำเป็น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง

(๕) ส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรเอกชน ในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๖) วางระเบียบเกี่ยวกับการผ่อนชำระค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการเลือกตั้งและดอกเบียหรือเบี้ยปรับ รวมตลอดทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการลด หรือยกเว้นดอกเบียหรือเบี้ยปรับ

(๗) ควบคุมกำกับและติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุนที่พรรคการเมืองไม่ให้สมาชิกเขตเทศบาลที่ได้รับการจัดสรรให้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองเพื่อให้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายดังกล่าว

(๘) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและข้อสังเกตเสนอต่อรัฐสภา

(๙) จัดให้มีการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัย เพื่อกำหนดวิธีการหรือมาตรการให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย

ในการควบคุม กำกับ ดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้ถือเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการที่จะต้องดำเนินการสอดส่อง สืบสวน หรือไต่สวน เพื่อป้องกันและขจัดการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำใดอันจะก่อให้เกิดความไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรมในการเลือกตั้งได้ ไม่ว่าจะเป็นเวลาในระหว่างประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งหรือไม่ก็ตาม”

มาตรา ๒๓

“มาตรา ๒๓ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการเลือกสมาชิกวุฒิสภาแต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการจัดให้มีผู้ตรวจการเลือกตั้งที่คณะกรรมการแต่งตั้งขึ้น เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละจังหวัดใน

ระหว่างเวลาที่มีการดำเนินการเลือกตั้ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเลือกตั้ง และการกระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือการกระทำใดที่จะเป็นเหตุทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย แล้วรายงานให้คณะกรรมการหรือกรรมการทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ในกรณีที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีอำนาจแจ้งเตือนให้ปฏิบัติให้ถูกต้องได้ ถ้าไม่มีการดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องให้รายงานให้คณะกรรมการหรือกรรมการทราบโดยเร็ว

คณะกรรมการจะมอบหมายให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่เห็นสมควรด้วยก็ได้ แต่จะมอบอำนาจของคณะกรรมการหรือกรรมการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมิได้

ระหว่างเวลาที่มีการดำเนินการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง หมายความว่าถึงเวลาตั้งแต่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งจนถึงวันที่มีการประกาศผลการเลือกตั้งหรือภายหลังจากนั้นอีกไม่เกินหกสิบวันตามที่คณะกรรมการกำหนด

วิธีการรายงานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องกำหนดให้สามารถรายงานได้โดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติงานของผู้ตรวจการเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณีที่มีการเลือกตั้งเพิ่มเติมหรือการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือมีการออกเสียงประชามติ หรือมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น คณะกรรมการจะสั่งให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งไปปฏิบัติหน้าที่ตามกำหนดเวลาที่เห็นสมควรก็ได้ แต่ในการแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๒๕

ประเด็นการพิจารณา

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองมีผู้แสดงความคิดเห็นว่าในเรื่องทุนประเดิมของพรรคการเมืองที่กำหนดไว้ที่คนละไม่น้อยกว่าสองพันบาทแต่ไม่เกินห้าแสนบาทสามารถลดจำนวนลงได้หรือไม่ เช่น คนละไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินสองแสนบาท เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีรายได้น้อยเข้ามามีส่วนร่วม

ประธานกรรมการกล่าวว่า ทุนประเดิมตามที่กำหนดไว้เป็นจำนวนที่ไม่สูงเกินไปและมีความเหมาะสมแล้วสำหรับการตั้งพรรคการเมือง

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ สอบถามว่า ในพรรคหกคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจครอบคลุมถึงการได้มาซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งหรือไม่

ประธานกรรมการชี้แจงว่า ถ้าเป็นเรื่องของการแต่งตั้งไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีหน้าที่และอำนาจเฉพาะในเรื่องการเลือกตั้งเท่านั้น

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔

“มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกบุคคลที่มีภูมิลำเนาในแต่ละจังหวัด จังหวัดละไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินแปดคน เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งตามจำนวนที่เพียงพอแก่การปฏิบัติหน้าที่ครบทุกจังหวัด โดยจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อขึ้นไว้ บัญชีรายชื่อดังกล่าวให้ใช้ได้เป็นเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนดแต่ต้องไม่เกินห้าปี

จังหวัดใดไม่อาจแต่งตั้งบุคคลที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดครบตามจำนวนตามวรรคหนึ่งไม่ว่าด้วยเหตุใด คณะกรรมการจะไม่แต่งตั้งผู้มีภูมิลำเนาจากจังหวัดนั้นเลยหรือจะแต่งตั้งน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นคณะกรรมการจะแต่งตั้งบุคคลที่มีภูมิลำเนาจากจังหวัดอื่นแทนให้ครบจำนวนก็ได้

ผู้ตรวจการเลือกตั้งต้องไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐ ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใด ในเวลาห้าปีที่ผ่านมาก่อนการแต่งตั้ง เป็นบุคคลที่เชื่อได้ว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสีย และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่กำหนดไว้สำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งต้องไม่เป็นผู้มีคู่สมรส ผู้สืบสันดาน หรือบุพการีเป็นหรือสมัครรับเลือกตั้งหรือรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสมัคร การคัดเลือก และการพ้นจากตำแหน่งของผู้ตรวจการเลือกตั้งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ไม่ว่าในเวลาใด ๆ ถ้าคณะกรรมการมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า ผู้ตรวจการเลือกตั้งผู้ใดขาดความสุจริต ขาดความเที่ยงธรรม มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือขาดคุณสมบัติหรือขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ให้คณะกรรมการมีมติให้ผู้นั้นพ้นจากบัญชีรายชื่อทันที”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- การกำหนดห้ามข้าราชการไม่ให้เป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งอาจทำให้เกิดปัญหาในการคัดเลือกผู้ตรวจการเลือกตั้งได้ เพราะจะทำให้ผู้เข้าคัดเลือกมีจำนวนน้อยลง

ประธานกรรมการชี้แจงว่า การกำหนดห้ามข้าราชการไม่ให้เป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งก็เพื่อไม่ให้เกิดประเด็นเรื่องความโปร่งใส ทั้งนี้ ไม่ได้ห้ามข้าราชการที่เกษียณแล้ว

- มีกรรมการสอบถามว่า ผู้ประνομข้อพิพาท ผู้พิพากษาสมทบ และที่ปรึกษาส่วนตัวของรัฐมนตรีสามารถเข้าคัดเลือกเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งได้หรือไม่

ประธานกรรมการชี้แจงว่า ผู้ประνομข้อพิพาท ผู้พิพากษาสมทบ และที่ปรึกษาส่วนตัวของรัฐมนตรีไม่ใช่ข้าราชการจึงสามารถเข้าคัดเลือกเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๔ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕

“มาตรา ๒๕ เมื่อมีกรณีที่ผู้ตรวจการเลือกตั้งจะต้องปฏิบัติหน้าที่ ให้คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๔ มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน โดยคำนึงถึงพื้นที่ของจังหวัด เพื่อแต่งตั้งให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัด

ให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่ได้นับแต่วันที่มิคำสั่งแต่งตั้ง แม้จะยังมีจำนวนไม่ครบตามวรรคหนึ่งก็ตาม

การแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่ละจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้กรรมการที่คณะกรรมการมอบหมาย จับสลากรายชื่อบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่จะแต่งตั้ง จำนวนสองคน

(๒) ให้กรรมการที่คณะกรรมการมอบหมาย จับสลากรายชื่อบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ที่มีได้มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่จะแต่งตั้ง ให้ครบตามจำนวนที่กำหนดสำหรับจังหวัดนั้น

ให้คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จไม่ช้ากว่าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับ แต่ต้องไม่เร็วกว่าสามสิบวันก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับ

เมื่อพ้นเวลาระหว่างเวลาที่มีการดำเนินการเลือกตั้งตามมาตรา ๒๓ แล้ว ให้คำสั่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งเป็นอันสิ้นผล เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดใดยังมีความจำเป็นจะต้องดำเนินการต่อไป คณะกรรมการจะประกาศให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามเวลาที่กำหนดก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “...โดยคำนึงถึงพื้นที่ของจังหวัดหรือพื้นที่ที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ เพื่อแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัด” เพื่อให้ครอบคลุมการเลือกตั้งท้องถิ่น และเพิ่มความเป็นพรรคสี ดังนี้ “ในกรณีที่ไม้อาจแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดตาม (๑) ได้ ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด คณะกรรมการจะแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดตาม (๒) แทนผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดตาม (๑) ก็ได้” เพื่อแก้ไขปัญหากรณีไม้อาจแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดตาม (๑) ได้

นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง กล่าวว่า ความที่เพิ่มเป็นพรรคสีนั้นได้กำหนดไว้แล้วในร่างมาตรา ๒๔ วรรคสอง

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความที่กำหนดไว้แล้วในร่างมาตรา ๒๔ วรรคสอง เป็นคนละกรณีกับความที่เพิ่มเป็นพรรคสีของร่างมาตรา ๒๕

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ สอบถามว่า การเลือกตั้งท้องถิ่นต้องมีการตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ได้ให้อำนาจตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งเพื่อการเลือกตั้งท้องถิ่นไว้แล้ว และเสนอแก้ไขความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “...โดยคำนึงถึงพื้นที่ของจังหวัดหรือพื้นที่ที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ เพื่อแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัด”

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ สอบถามว่า การเลือกตั้งท้องถิ่นไม่ได้ประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกา ความในร่างมาตรา ๒๕ วรรคสี่จะครอบคลุมหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีการเลือกตั้งท้องถิ่นจะเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๒๓ วรรคหก

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๒๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๕ เมื่อมีกรณีที่ผู้ตรวจการเลือกตั้งจะต้องปฏิบัติหน้าที่ ให้คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๔ มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน โดยคำนึงถึงพื้นที่ของจังหวัดหรือพื้นที่ที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ เพื่อแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัด

ให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่ได้นับแต่วันที่มิคำสั่งแต่งตั้ง แม้จะยังมีจำนวนไม่ครบตามวรรคหนึ่งก็ตาม

การแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่ละจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้กรรมการที่คณะกรรมการมอบหมาย จับสลากรายชื่อบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๔ วรคหนึ่ง ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่จะแต่งตั้ง จำนวนสองคน

(๒) ให้กรรมการที่คณะกรรมการมอบหมาย จับสลากรายชื่อบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๔ วรคหนึ่ง ที่มีได้มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่จะแต่งตั้ง ให้ครบตามจำนวนที่กำหนดสำหรับจังหวัดนั้น

ในกรณีที่ไม้อาจแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดตาม (๑) ได้ ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด คณะกรรมการจะแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดตาม (๒) แทนผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดตาม (๑) ก็ได้

ให้คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จไม่ช้ากว่าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับ แต่ต้องไม่เร็วกว่าสามสิบวันก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับ

เมื่อพ้นเวลาระหว่างเวลาที่มีการดำเนินการเลือกตั้งตามมาตรา ๒๓ แล้ว ให้คำสั่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งเป็นอันสิ้นผล เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดใดยังมีความจำเป็นจะต้องดำเนินการต่อไป คณะกรรมการจะประกาศให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามเวลาที่กำหนดก็ได้”

มาตรา ๒๖

“มาตรา ๒๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าที่พัก ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่นใดตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ สอบถามว่า ค่าประกันอุบัติเหตุ และค่ารักษาพยาบาล รวมอยู่ในระเบียบแล้วใช่หรือไม่

ประธานกรรมการชี้แจงว่า ค่าประกันอุบัติเหตุ และค่ารักษาพยาบาล รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายอื่นใดตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๖ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๗

“มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจในการควบคุมดูแลการเลือกตั้ง ให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการอาจขอให้มีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาต สอบบัญชีของพรรคการเมือง โดยอาจขอให้ตรวจสอบอย่างเร่งด่วนในช่วงเวลาที่มีการเลือกตั้งด้วยก็ได้

(๒) เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแจ้งรายงานการทำธุรกรรมของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือผู้สมัคร ตามที่คณะกรรมการแจ้งให้ทราบ หรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินแจ้งให้ทราบถึงการโอนหรือการเบิกจ่ายเงินในกรณีดังกล่าวตามที่คณะกรรมการร้องขอ ทั้งนี้ ภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด และมีให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามหน่วยงานใดเปิดเผยข้อมูลในความครอบครองมาใช้บังคับกับการแจ้งข้อมูลตามที่คณะกรรมการร้องขอ

(๓) ให้นำหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยที่เกี่ยวกับการข่าว แจ้งข้อมูลเบาะแสตามที่คณะกรรมการร้องขอ แต่เมื่อได้รับแจ้งข้อมูลใดแล้วให้คณะกรรมการใช้ข้อมูลนั้นเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดหรือวางมาตรการป้องกันการกระทำความผิด คณะกรรมการจะเปิดเผยข้อมูลและแหล่งข้อมูลมิได้ และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการมีอำนาจจัดสรรเงินงบประมาณที่สำนักงานได้รับจัดสรรมาให้แก่หน่วยงานนั้นเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปของหน่วยงานนั้นก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความใน (๓) เป็นดังนี้ “(๓) ให้นำหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยที่เกี่ยวกับการข่าว แจ้งข้อมูลเบาะแสตามที่คณะกรรมการร้องขอ แต่เมื่อได้รับแจ้งข้อมูลใดแล้วให้คณะกรรมการใช้ข้อมูลนั้นเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดหรือวางมาตรการป้องกันการกระทำความผิดในส่วนที่เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ แต่คณะกรรมการจะเปิดเผยข้อมูลและแหล่งข้อมูลมิได้...”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๒๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจในการควบคุมดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการอาจขอให้มีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาต สอบบัญชีของพรรคการเมือง โดยอาจขอให้ตรวจสอบอย่างเร่งด่วนในช่วงเวลาที่มีการเลือกตั้งด้วยก็ได้

(๒) เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแจ้งรายงานการทำธุรกรรมของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือผู้สมัคร ตามที่คณะกรรมการแจ้งให้ทราบ หรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินแจ้งให้ทราบถึงการโอนหรือการเบิกจ่ายเงินในกรณีดังกล่าวตามที่คณะกรรมการร้องขอ ทั้งนี้ ภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด และมีให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามหน่วยงานใดเปิดเผยข้อมูลในความครอบครองมาใช้บังคับกับการแจ้งข้อมูลตามที่คณะกรรมการร้องขอ

(๓) ให้นำหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยที่เกี่ยวกับการข่าว แจ้งข้อมูลเบาะแสตามที่คณะกรรมการร้องขอ แต่เมื่อได้รับแจ้งข้อมูลใดแล้วให้คณะกรรมการใช้ข้อมูลนั้นเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดหรือวางมาตรการป้องกันการกระทำความผิดในส่วนที่เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ แต่คณะกรรมการจะเปิดเผยข้อมูลและแหล่งข้อมูลมิได้ และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการมีอำนาจจัดสรรเงินงบประมาณที่สำนักงานได้รับจัดสรรมาให้แก่หน่วยงานนั้นเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปของหน่วยงานนั้นก็ได้”

มาตรา ๒๘

“มาตรา ๒๘ เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีบุคคลใดดำเนินการด้านธุรกรรมทางการเงินผลิตหรือเตรียมการผลิตวัสดุอุปกรณ์ที่อาจใช้ในการจัดการเลือกตั้งโดยไม่มีอำนาจ ใช้เงินหรือทรัพย์สินหรืออิทธิพลคุกคามเพื่อให้คุณให้โทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง หรือดำเนินการอื่น เพื่อให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นระงับการดำเนินการนั้นไว้เป็นการชั่วคราวภายในเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ผู้ได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งมีสิทธิร้องขอต่อศาลปกครองสูงสุดให้เพิกถอนคำสั่งนั้นได้ และถ้าศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าการดำเนินการของบุคคลนั้นมีได้เป็นไปเพื่อให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลปกครองสูงสุดสั่งเพิกถอนคำสั่งนั้น”

ประเด็นการพิจารณา

นายศุภชัย ยาวะประภาช กรรมการ เสนอแก้ไขเพิ่มเติมความว่า “ประกาศกำหนด” เป็น “ประกาศ” ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และสอบถามว่า คำว่า “บุคคลใด” หมายรวมถึงบริษัทต่างชาติที่ดำเนินกิจการในประเทศไทยด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความในร่างมาตรา ๒๘ ยังไม่ได้นำมาใช้หรือไม่ เนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้งยังไม่ได้กำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ และหากกำหนดให้คณะกรรมการประกาศกำหนดจะทำให้ผู้ที่คิดจะกระทำการดังกล่าวไม่กระทำการนั้น

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรานี้ยังไม่ได้มีการนำมาใช้ แต่กำหนดไว้กรณีมีการโอนเงินมาจากต่างประเทศ หรือมีการสั่งกระดาดชนิดเดียวกันกับที่ใช้ในการพิมพ์บัตรเลือกตั้ง เป็นต้น

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “มาตรา ๒๘ เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีบุคคลใดดำเนินการด้านธุรกรรมทางการเงิน ผลิตหรือเตรียมการผลิตวัสดุอุปกรณ์ที่อาจใช้ในการจัดการเลือกตั้งโดยไม่มีอำนาจ ใช้เงินหรือทรัพย์สินหรืออิทธิพลคุกคามเพื่อให้คุณให้โทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง หรือดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย **ตามที่คณะกรรมการกำหนด** ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นระงับการดำเนินการนั้นไว้เป็นการชั่วคราวภายในเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่เกินหกสิบวัน” และแก้ไขเพิ่มเติมความว่า “สุจริตหรือเที่ยงธรรม” เป็นความว่า “สุจริต**หรือ**และ**และ**เที่ยงธรรม” เนื่องจากความว่า “สุจริตหรือเที่ยงธรรม” และ “สุจริตและเที่ยงธรรม” มีการใช้ที่ต่างกัน หากเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องสุจริตและเที่ยงธรรมทั้งสองอย่าง ส่วนกรณีผู้กระทำความผิดหากไม่สุจริตก็มีความผิด หรือไม่เที่ยงธรรมก็มีความผิด อย่างหนึ่งอย่างใดก็ถือว่าเป็นความผิด

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๘ เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีบุคคลใดดำเนินการด้านธุรกรรมทางการเงิน ผลิตหรือเตรียมการผลิตวัสดุอุปกรณ์ที่อาจใช้ในการจัดการเลือกตั้งโดยไม่มีอำนาจ ใช้เงินหรือทรัพย์สินหรืออิทธิพลคุกคามเพื่อให้คุณให้โทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง หรือดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริต**หรือ**และ**และ**เที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย **ตามที่คณะกรรมการกำหนด** ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นระงับการดำเนินการนั้นไว้เป็นการชั่วคราวภายในเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ผู้ได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งมีสิทธิร้องขอต่อศาลปกครองสูงสุดให้เพิกถอนคำสั่งนั้นได้ และถ้าศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าการดำเนินการของบุคคลนั้นมีได้เป็นไปเพื่อให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริต**หรือ**และ**และ**เที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลปกครองสูงสุดสั่งเพิกถอนคำสั่งนั้น”

มาตรา ๒๙

“มาตรา ๒๙ ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่จะต้องดำเนินการช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การสนับสนุนการเลือกตั้ง หรือการสืบสวนหรือไต่สวนตามที่คณะกรรมการร้องขอเป็นหนังสือ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งหรือแต่งตั้งข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ให้ปฏิบัติกรอันจำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การสนับสนุนการเลือกตั้ง หรือการสืบสวนหรือไต่สวนได้ตามที่เห็นสมควร และให้แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างนั้นสังกัดอยู่ทราบโดยเร็ว

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามวรรคสองผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดทางวินัย และถ้าเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่การดำเนินการเลือกตั้ง ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และให้คณะกรรมการส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจแก่ผู้นั้นโดยเร็ว และแจ้งผลให้คณะกรรมการทราบต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๙ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๐

“มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรชุมชน หรือสถาบันการศึกษาซึ่งสมัครใจปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานหรือเป็นผู้สังเกตการณ์ในการเลือกตั้งได้ตามสมควร และหากบุคคลนั้นพบว่าการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือการกระทำใดที่จะเป็นเหตุทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้รายงานต่อคณะกรรมการหรือกรรมการทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

หลักเกณฑ์และวิธีการการปฏิบัติงาน การสนับสนุนทางการเงิน การรายงานและการประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการหารือต่อที่ประชุมว่า ควรกำหนดข้อยกเว้นให้กับบุคคลที่แจ้งข้อมูลต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งด้วยความบริสุทธิ์ใจ โดยให้ถือว่าบุคคลนั้นไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาทหรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า หากเป็นการแจ้งข้อมูลด้วยความบริสุทธิ์ใจจะถือว่าขาดเจตนาในการกระทำความผิดอาญา ส่วนความในวรรคสองเป็นการกำหนดเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการการปฏิบัติงาน การสนับสนุนทางการเงิน การรายงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

นายชาติชาย ฃ เชียงใหม่ กรรมการ สอบถามว่า ความในวรรคหนึ่ง ความว่า “บุคคลนั้น” หมายความว่ารวมถึง กลุ่มบุคคล องค์กรชุมชน หรือสถาบันการศึกษาที่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ด้วยหรือไม่ และองค์กรชุมชนตามวรรคหนึ่งจะต้องเป็นองค์กรชุมชนที่จดทะเบียนหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความว่า “บุคคล” หมายความว่ารวมถึงสถาบันการศึกษาด้วย เนื่องจากเป็นนิติบุคคล ส่วนองค์ประชุมชนนั้นไม่จำเป็นต้องจดทะเบียนก็ได้เนื่องจากสมาชิกขององค์ประชุมชนถือว่าเป็นบุคคลตามวรรคหนึ่งด้วยเช่นกัน

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง เสนอตัดความในวรรคหนึ่ง ความว่า “และหากบุคคลนั้นพบว่ามีกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือการกระทำใดที่จะเป็นเหตุทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้รายงานต่อคณะกรรมการหรือกรรมการทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป” ออก เนื่องจากร่างมาตรา ๓๕ ได้กำหนดเรื่องกระบวนการสืบสวนการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งและพรรคการเมืองแล้ว

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคล กลุ่มบุคคล องค์ประชุมชน หรือสถาบันการศึกษาซึ่งสมัครใจปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานหรือเป็นผู้สังเกตการณ์ในการเลือกตั้งเพื่อรายงานต่อคณะกรรมการหรือกรรมการทราบได้ตามสมควร **และหากบุคคลนั้นพบว่ามีกระทำความผิดตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือกระทำความผิดที่มิใช่เป็นเหตุทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้รายงานต่อคณะกรรมการหรือกรรมการทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป**”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคล กลุ่มบุคคล องค์ประชุมชน หรือสถาบันการศึกษาซึ่งสมัครใจปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานหรือเป็นผู้สังเกตการณ์ในการเลือกตั้งเพื่อรายงานต่อคณะกรรมการหรือกรรมการทราบได้ตามสมควร **และหากบุคคลนั้นพบว่ามีกระทำความผิดตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือกระทำความผิดที่มิใช่เป็นเหตุทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้รายงานต่อคณะกรรมการหรือกรรมการทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป**”

หลักเกณฑ์และวิธีการการปฏิบัติงาน การสนับสนุนทางการเงิน การรายงานและการประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๓๑

“มาตรา ๓๑ ให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญ โดยพิจารณาจากหลักฐานทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแยกเป็นรายจังหวัดไว้เป็นประจำ

เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง ให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรส่งทะเบียนรายชื่อที่ได้จัดทำไว้ตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบแล้วให้ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ประชาชนทราบ ไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันเลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุใดการดำเนินการตามความในวรรคสองจะต้องดำเนินการภายหลังจากที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๓๑ เป็นภารกิจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่คณะกรรมการการเลือกไม่สามารถดำเนินการเองได้ จึงมอบหมายให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรดำเนินการแทนและให้ส่งข้อมูลให้กับคณะกรรมการเลือกตั้งตรวจสอบเพื่อประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ประชาชนทราบ อย่างไรก็ตาม หากกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งแต่ละฉบับไม่ได้กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งไว้ อาจทำให้ความในวรรคสองขัดต่อกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๓๑ ปรับปรุงเนื้อหาจากมาตรา ๒๓ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยหลักการของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรจะต้องจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยไม่ต้องรอให้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งก่อน

ประธานกรรมการสอบถามว่า ในทางปฏิบัติคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายให้หน่วยงานใดจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า ในทางปฏิบัติคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายให้นายทะเบียนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเองได้ จึงมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยจัดทำ แต่กระทรวงมหาดไทยจะจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเมื่อสิ้นปีปฏิทินจึงทำให้การตรวจสอบว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนใดถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งกระทำได้ยาก ร่างมาตรา ๓๑ จึงกำหนดให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรจัดทำและส่งทะเบียนรายชื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบก่อนที่จะประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ประชาชนทราบ แต่การกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ประชาชนทราบไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันเลือกตั้ง อาจไม่เหมาะสม เนื่องจากขั้นตอนและกระบวนการคัดค้านรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งในแต่ละฉบับ

ประธานกรรมการสอบถามว่า การประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ประชาชนทราบตามวรรคสองจะเป็นการประกาศรายชื่อแยกเป็นหน่วยเลือกตั้งหรือเป็นการประกาศรายชื่อทั้งประเทศ และสามารถตรวจสอบรายชื่อทางเว็บไซต์หรือตรวจสอบข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้หรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า การประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะใช้วิธีการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมดโดยส่งรายชื่อไปประกาศ ณ หน่วยเลือกตั้งแต่ละแห่ง และสามารถตรวจสอบรายชื่อจากทางเว็บไซต์ของกระทรวงมหาดไทยได้

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า ควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งส่งข้อมูลรายชื่อของผู้ที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งให้กับนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรจัดทำเป็นฐานข้อมูลของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จากนั้นจึงให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรส่งข้อมูลทั้งหมดกลับมาเก็บไว้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้สามารถตรวจสอบข้อมูลรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจากฐานข้อมูลของคณะกรรมการการเลือกตั้งได้

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ แสดงความเห็นว่าการตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถดำเนินการได้โดยใช้วิธีการให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงทะเบียนสิทธิเลือกตั้งของตนเอง หรือให้หน่วยงานและองค์กร เช่น วัด กรมราชทัณฑ์ หรือโรงพยาบาลที่ดูแลผู้วิกลจริต เป็นต้น แจ้งรายชื่อของผู้ที่มีลักษณะต้องห้ามไม่ให้ใช้สิทธิเลือกตั้งต่อนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่งเป็น “มาตรา ๘๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย...”

ประธานกรรมการกล่าวว่า การให้หน่วยงานหรือองค์กร เช่น วัด กรมราชทัณฑ์ หรือโรงพยาบาลที่ดูแลผู้วิกลจริต เป็นต้น แจ้งรายชื่อของผู้ที่มีลักษณะต้องห้ามไม่ให้ใช้สิทธิเลือกตั้งต่อนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรนั้น อาจไม่เหมาะสมเนื่องจากการเปิดเผยรายชื่อของผู้ป่วยหรือนักโทษ ส่วนความในวรรคหนึ่งความว่า “ตามมาตรา ๘๕ ของรัฐธรรมนูญ” หมายถึงการดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ แสดงความเห็นว่าการโยกย้ายรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนมากผ่านทางทะเบียนราษฎรกลาง จึงควรหาวิธีการที่จะทำให้คณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรสามารถตรวจสอบและใช้ข้อมูลรายชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งระหว่างกันได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า เนื้อหาของร่างมาตรา ๓๑ อาจเป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีอยู่เดิม จึงควรนำเนื้อหาของร่างมาตรา ๓๑ ที่เสนอโดยคณะกรรมการการเลือกตั้งที่กำหนดไว้และให้ที่ประชุมพิจารณาว่าควรเพิ่มเติมหรือปรับปรุงเนื้อหาของร่างมาตรา ๓๑ อย่างไร เพื่อให้การตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งกระทำได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้ ขอให้คณะอนุกรรมการปรับปรุงเนื้อหาของร่างมาตรา ๓๑ ใหม่

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๓๑

มาตรา ๓๒

“มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน และการสงเคราะห์อื่น รวมทั้งวิธีปฏิบัติงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่จัดการเลือกตั้งมีชื่อเรียกว่าอย่างไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า ในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะมีผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าในดำเนินการจัดการเลือกตั้ง ส่วนการจัดการเลือกตั้งของท้องถิ่น จะมีผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่เป็นหัวหน้าในดำเนินการจัดการเลือกตั้งของท้องถิ่น ส่วนความในวรรคหนึ่ง ความว่า “ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด” หมายถึง เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในจังหวัดที่รับผิดชอบ

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด อาจทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งกับเลขาธิการคณะกรรมการ

การเลือกตั้งได้ เนื่องจากโดยปกติเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งจะเป็นผู้แต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ความในวรรคหนึ่งมีวัตถุประสงค์ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดไปปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องใดโดยเฉพาะได้

นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด แต่ระเบียบของคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า มาตรา ๑๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการ บุคคล คณะบุคคล หรือผู้แทนองค์การเอกชนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายได้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการ บุคคล หรือคณะบุคคล เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๓๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการ บุคคล หรือคณะบุคคล เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน และการสงเคราะห์อื่น รวมทั้งวิธีปฏิบัติงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันศุกร์ ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา

นายรัฐภูมิ คำศรี
 นิติกรชำนาญการพิเศษ
 นายเฉลิมศักดิ์ ใจขำนิ
 วิทยากรชำนาญการ

นางสาวอัจฉรา สอนสมุทร
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นายสกันธ์ พรหมบุญตา
นิติกรชำนาญการ
ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช
ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
สำนักกรรมมาธิการ ๒
ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์